

ומשום כף אומרים הלל גמור
והלל שאינו גמור בפסח, פנגד
מצה שלמה ומצה פרוסה.

ואומרים מרור, על שם ו'
שנפרד מה', וזה גרם לה'
שוימרו את חיייהם, הוא מרור
והיא מרה. זהו שכתוב קראן לי
מרה כי המר שד"י לי, בעבודה
קשה בקשיא, בחמר, בקל
וחמר, בין אמות העולם.

וכי גרם זה? י' מן שד"י, הרשם
של הברית, שנתן משה בערב
רב, משום כף ירד משה
מדרגתו. זהו שכתוב לך רד כי
שחת עמך, עמך ולא עמי, ועל
ידו עתידה השכינה להתיחד עם
הקדוש ברוך הוא. משום שהוא
הפריד אותם, הוא צריך ליחד
אותם, לתקן במה שחטא. קמו
כל החברים ונשקו אותו,
ואמרו: אם לא באנו לעולם
אלא לשמע את זה - די.

השביעי בנצוח, שהוא נצח
ישראל, ועליו נאמר וגם נצח
ישראל לא ישקר, ועליו נאמר
למנצח על אילת השחר, למנצח
על השמינית. מי השמינית?
הוד, והוא נצח עליה.

השמיני בהודאה, ובו היה
משבח דוד הודו ליהו"ה, וזה
הוד ודאי, למנצח הודו, בהם
רמוזים נצח והוד, והם נסים,
וכו שבח משה אז, זהו שכתוב
אז ישיר משה, משום שהוא הוד
שנתן למשה, אז תקרא ויהו"ה
יענה, והוא שמונה ימי מילה,
ואחריו ברית שהוא יסוד צדיק
העולם, וכו התגלה י' של מילה,
עשירי לעשר ספירות, וההוד
הוא שמונה ימי החנוכה,
לארבעה ועשרים ימים, שהם
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם

גמור בפסח, לקבל מצה שלימה ומצה
פרוסה.

ואמרין מרור, על שם ו' דאתפרש מן ה',
ודא גרים לון דוימרו את חיייהם,
איהו מרור ואיהי מרה, הדא הוא דכתיב (רות
א כ) קראן לי מרה כי המר שד"י לי, בעבודה
קשה בקשיא, בחמר בקל וחמר, בין אומין
דעלמא.

ומאן גרים דא, י' מן שד"י רשימו דברית,
דיהיב משה בערב רב, בגין דא נחית
משה מדרגיה, הדא הוא דכתיב (שמות לב ז) לך
רד כי שחת עמך, עמך ולא עמי, ועל ידיה
עתידה שכינתא ליחדא עם קודשא בריך הוא,
בגין דאיהו אפריש לון, צריך ליחדא לון,
לתקנא במה דחאב, קמו כלהו חבריא ונשקו
ליה, ואמרו אי לא אתינא לעלמא אלא
למשמע דא די.

שביעאה בנצוח דאיהו נצח ישראל, ועליה
אתמר (שמואל א טו כט) וגם נצח ישראל
לא ישקר, ועליה אתמר (תהלים כב א) למנצח על
אילת השחר, למנצח על השמינית (שם יב
א). מאן שמינית הוד, ואיהו נצח עליה.

תמינאה בהודאה, וביה הוה משבח דוד
הודו ליי', ודא הוד ודאי, למנצח
הודו, בהון רמיזין נצח והוד, ואינון נסין,
וביה שבח משה אז, הדא הוא דכתיב (שמות טו
א) אז ישיר משה, בגין דאיהו הוד דיהיב
למשה, (ישעיה נח ז) אז תקרא ויי' יענה, ואיהו
תמינא יומין דמילה, ובתריה ברית דאיהו יסוד
צדיקא דעלמא, וביה אתגליא י' (דף כט
ב) דמילה, עשיראה לעשר ספירן, ואיהו
הוד תמינא יומי דחנוכה, לארבעה ועשרין
יומין, דאינון ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ומיד דעלה זית טרף

ועד, ומיד שעלה זית טרף בפיה, שורה כ"ה על ישראל בכ"ה בכסלו, ואלו הם כ"ה אותיות היחוד, שהם שמע ישראל וגומר, וזה הוא חנופ"ה, חנו"ו כ"ה.

אבל בנצח נאמר ותנח התבה בחדש השביעי, משום שנצח בו רמזו נח צדיק, ובו והמים גברו מאד, כשלא שומרים ישראל ברית מילה, מתגברים אמות העולם, שהם המים הזידונים, וכששומרים אותו, נאמר בהם והמים היו הלוף וחסור, עד החדש העשירי, זה י' של מילה, שהיא מלכות, העשירית לעשר ספירות.

ויעקב באותה ירף נאמר בו, והוא צולע על ירכו, שפרחה ממנו י', ונשאר עקב, וסוד הדבר - הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב. כשנשלמה סכה בירף שלה, נאמר בעקב ויבא יעקב שלם, ויעקב הוא ודאי דמותו של העמוד האמצעי מצד החיצוני, והרי משה היה שם, אלא מהצד שלפנים הוא היה, זה מהגורף - וזה מהנשמה, ומשום זה שתי הירכים של העמוד האמצעי שלם הם נצח והוד.

ומתי יהיה העמוד האמצעי שלם? כשמתחבר עם השכינה. זהו שכתוב ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית. זהו שכתוב ויבן יהו"ה אלהי"ם את הצלע. באותו זמן שהתחבר עמה, ויבא יעקב שלם, באותו זמן תהיה הספה שלמה, כ"ו ה"ס, יאהדונה"י.

קם רבי אלעזר ואמר: אבא אבא, למה נאמר ביום הראשון של סכות, ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר, ויקרא כג א, אמר ליה רבי מאני קרבא בימינא נטלין לון, ובאלין הראשון פרי עץ הדר? אמר לו: בני, את כלי הקרב נוטלים

בפיה, שריא כ"ה על ישראל בכ"ה בכסלו, ואלין אינון כ"ה אתון דיהודא, דאינון שמע ישראל וגומר, ודא איהו חנופ"ה חנו"ו כ"ה.

אבל נצח אתמר ביה (בראשית ח ד) ותנח התבה בחדש השביעי, בגין הנצח ביה רמז נח צדיק, וביה והמים גברו מאד (שם ז ט), כד לא נטרין ישראל ברית מילה מתגברין אומין דעלמא דאינון המים הזדונים, וכד נטרין ליה אתמר בהון (שם ח ה) והמים היו הלוף וחסור, עד החדש העשירי דא י' דמילה, דאיהי מלכות, עשיראה לעשר ספירן.

ויעקב בההיא ירכא אתמר ביה (שם לב לב) והוא צולע על ירכו, דפרח מניה י', ואשתאר עקב, ורזא דמלה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב (שם ג טו), כד אשתלימת סופה בירף דילה, אתמר בעקב (שם לג יח) ויבא יעקב שלם, ויעקב ודאי איהו דיוקנא דעמודא דאמצעייתא מסטרא דלבר, והא משה תמן הוה, אלא מסטרא דלגאו הוה, דא מגופא, ודא מנשמתא, ובגין דא תרין ירכין דעמודא דאמצעייתא שלים אינון נצח והוד.

ומתי יהיה עמודא דאמצעייתא שלים, כד אתחבר בשכינתא, הדא הוא דכתיב (שם יז) ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית, הדא הוא דכתיב (שם כ כב) ויבן יי' אלהי"ם את הצלע, בההוא זמנא דאתחבר עמה, ויבא יעקב שלם (שם לג יח), בההוא זמנא תהא סופה שלימתא, כ"ו ה"ס, יאהדונה"י.

קם רבי אלעזר ואמר, אבא אבא, אתמר ביומא קדמא דסכות, ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר (ויקרא כג א), אמר ליה רבי מאני קרבא בימינא נטלין לון, ובאלין הראשון פרי עץ הדר? אמר לו: בני, את כלי הקרב נוטלים